

LETO XVI

ŠTEVILKA 1

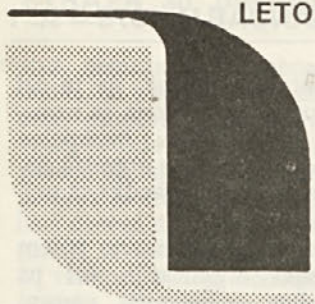
STRAŽA, 27. JANUARJA 1978

uniles

AVIJA

4 II 78

1.00

novoles

GLASILO DELOVNE ORGANIZACIJE „NOVOLES“, LESNI KOMBINAT NOVO MESTO – STRAŽA

Pred referendumom

V tem mesecu smo nedvomno večkrat kot kdajkoli prej spregovorili besede sporazum, zakon o združenem delu, dohodkovni odnosi. Zajeten sveženj sedmih samoupravnih sporazumov, sad obsežnega dela, ki nam nalaga novo, še temeljitejše delo in obveznosti, se je preselil med delavce, v delovne skupine in pojasnil njihovo vsebino. Razlago so dopolnila vprašanja in odgovori in izkazalo se je, da je sistem dohodkovnih odnosov zastavljen pravilno in da velja razgraditi skupne osnove pri pridobivanju in delitvi dohodka, o katerih se bomo odločali te dni na zborih delavcev in z referendumom in jih oživel v sleherni delovni sredini in pri opravljanju vsake delovne naloge.

Ne samo odmevnost in priznanje v delovnih skupinah, tudi potrditev predsednika predsedstva SR Slovenije tov. Sergeja Kraigherja, da smo na pravi poti, da presedimo duh zakona o združenem delu v prakso, je vzpodbuda in priznanje, ki nas zavezuje, da začeto delo nadaljujemo po začrtani poti.

I. O PRIDOBIVANJU PRIHODKA GOVORI PET SPO-RAZUMOV

Vsako gospodarstvo sestavljajo štiri cikli, ki so medsebojno čvrsto povezani in si vedno sledijo v naslednjem zaporedju: proizvodnja — menjava — razdelitev — potrošnja. Pomeni, da si lahko razdelimo samo toliko, kolikor družbeno potrebnega dela nam je v izdelku priznal kupec na trgu, in da moramo o delitvi govoriti vedno v odvisnosti od pridobivanja dohodka. Prav tega zaporedja smo se držali pri urejanju dohodkovnih odnosov v Novolesu. Najprej smo uredili medsebojne pravice, obveznosti in odgovornosti pri pridobivanju prihodka temeljnih organizacij in delovne skupnosti strokovnih služb. O tem govori prvih pet samoupravnih sporazumov: samoupravni sporazum o enotnih osnovah in

merilih za razporejanje skupnega prihodka, samoupravni sporazum o urejanju medsebojnih obveznosti pri ustvarjanju in razporejanju skupnega dohodka, samoupravni sporazum o medsebojnih pravicah obveznostih in odgovornostih temeljnih organizacij združenega dela in delovne skupnosti strokovnih služb, samoupravni sporazum o medsebojnih pravicah, obveznostih in odgovornostih temeljnih organizacij in temeljne organizacije skupnega pomena TES in samoupravni sporazum o medsebojnih pravicah, obveznostih in odgovornostih temeljnih organizacij združenega dela, delovnih skupnosti strokovnih služb in temeljne organizacije skupnega pomena za blagovni promet, dosejanje komerciale, ki se bo v letošnjem letu dokončno oblikovala kot temeljna organizacija.

Glavna oblika pridobivanja prihodka je neposredna prodaja proizvodov in storitev. Svoj prihodek pridobivajo temeljne organizacije Novolesa in skupnega prihodka, ki ga ustvarijo s prodajo skupnega proizvoda na trgu. Skupni proizvodi so v Novolesu gugalniki, svetlobne kupole in trakovi, obodi, za predale iz plastificiranih iveric, stilno in drugo pohištvo ter sanitarna oprema. Tako sta na primer v skupnem prihodu, ki ga ustvarimo s prodajo gugalnika udeleženi tudi TOZD Žaga s proizvodnjo decimiranih elementov in TOZD TVP s proizvodnjo krivljenih elementov iz vezanega lesa, ki vlagata v gugalnik delo, uporabljata svoja sredstva in porabljata material. Iz skupnega prihodka odštejemo naprej izdelke za porabljene predmete dela ter druge materialne stroške in amortizacijo (vrednost iztrošenih osnovnih sredstev prenešeno na proizvod — gugalnik) po zakonsko predpisanih stopnjah (minimalna amortizacijska stopnja), ki zagotavlja ohranitev enostavne reprodukcije, razliko pa si razdele temeljne organizacije — udeleženke v skupnem prihodu glede na obseg vloženega dela.

Druga oblika pridobivanja dohodka je udeležba v skupnem dohodku kot rezultatu združevanja dela in sredstev. Posebnost skupnega dohodka je, da delavci ene temeljne organizacije vlagajo sredstva, drugi pa ta sredstva uporabljajo. V skupnem dohodku je temeljna organizacija, ki je prispevala sredstva, udeležena glede na to, koliko je z investiranjem v drugo temeljno organizacijo prispevala k povečanju dohodka, temeljna organizacija, ki je ta sredstva uporabljala, pa si pridobi del skupnega dohodka, ki je enak vloženemu delu. Temeljna organizacija, ki je prispevala sredstva, dobi del dohodka kot vračilo za uporabljena sredstva in del kot nadomestilo za gospodarjenje z njimi.

Delavci delovne skupnosti strokovnih služb ne ustvarjajo nove vrednosti, pač pa s svojim delom prispevajo k ustvarjanju nove vrednosti v materialni proizvodnji. Njihov dohodek je odvisen in izveden iz dohodka temeljne organizacije, za katero so opravljali naloge. Delovni prispevek delavcev delovne skupnosti strokovnih služb je odvisen samo od vloženega dela (vrste, obsega in kvalitete). To je tretji način pridobivanja prihodka — pridobivanje prihodka s svobodno menjavo. Del svojega prihodka pridobivata s svobodno menjavo, ki pomeni prehod od tržno-blagovne menjave k netrži menjavi, tudi temeljna organizacija skupnega pomena TES in temeljna organizacija skupnega pomena za blagovni promet. Delovna skupnost za družbeno prehrano se bo pri pridobivanju prihodka najverjetneje oprla na zadnjo izmed štirih oblik pridobivanja prihodka, ki jih predvideva zakon — na dotacije za izdane obroke.

II. RAZPOREJANJE DOHODKA

Ko iz celotnega prihodka nadomesti temeljna organizacija materialne stroške in amortizacijo za zagotovitev enostavne reprodukcije, ji ostane dohodek. O razporejanju dohodka in čistega dohodka govori samoupravni sporazum o razporejanju dohodka in skupnih osnovah in merilih za razporejanje čistega dohodka. Temu dohodku moramo najprej ugotoviti „poreklo“. Dohodek namreč ni vedno odraz uspešnosti dela, temveč tudi nedela. Če je del dohodka rezultat izjemno ugodnih razmer in ni rezultat delovnih naporov, so temeljne

organizacije dolžne, da ta del dohodka ugotovijo in ga namenijo za krepitev materialne osnove temeljne organizacije. Pri nas takega dohodka skorajda ni.

Del dohodka ostane potem temeljni organizaciji, del pa temeljna organizacija nameni družbeni skupnosti. Ta del izloči najprej. Obveznosti za zadovoljevanje skupnih in splošnih družbenih potreb, in se krijejo iz dohodka, so določene:

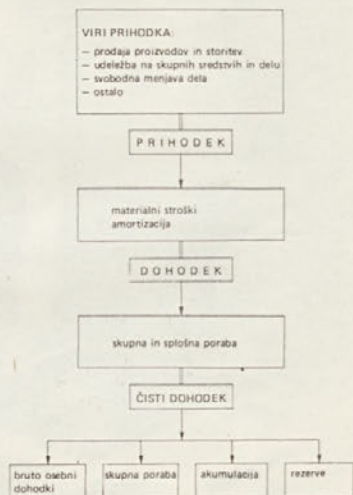
- z zakoni
- s samoupravnimi sporazumi
- z odloki družbenopolitičnih skupnosti
- s pogodbami.

Ko so zgoraj omenjene obveznosti izločene iz dohodka, ostane temeljni organizaciji čisti dohodek.

III. RAZPOREJANJE ČISTEGA DOHODKA

Iz sheme je razvidno, da razporejamo delavci temeljnih organizacij čisti dohodek na:

- del, namenjen za zadovoljevanje osebnih potreb — osebne dohodke

- del, namenjen za skupno porabo, to je del za osebne dohodke, ki smo jih namensko združili za vlaganja v objekte skupne porabe (stanovanje, prehrano, počitek);
- del, namenjen za akumulacijo ali razširjeno reprodukcijo, to je sredstva, namenjena za krepitev materialne osnove dela temeljne organizacije (nabava strojev, odpiranje novih delovnih mest, gradnja novih tovarn) — naložbe;
- del, namenjen za rezerve, ki služijo za kritje nepredvidenih izgub.

To razporejanje opravimo delavci svobodno na osnovi lastnih odločitev. Ta svoboda pa ni absolutna svoboda. Odvisna je od naših hotenj in želja pa tudi od tega, kolikšen vpliv je imel posamezen del čistega dohodka pri oblikovanju le-tega. Sred-

Fotografija na naslovni strani je bila posneta na sestanku delovne skupine v decimirnici — TOZD ŽAGA. Naslovnico in vse ostale fotografije: V. K.

stva, namenjena za osebne dohodke, so v sorazmerju z delovnimi prispevki vseh delavcev, obseg sklada sredstev skupne porabe bo odvisen od potreb in posluha za reševanje le-teh; koliko čistega dohodka bomo namenili za naložbe, bo odvisno od velikosti čistega dohodka in potrebe, da sledimo hitremu razvoju tehnologije.

V samoupravnem sporazumu o razporejanju dohodka in skupnih osnovah in merilih za razporejanje čistega dohodka je zapisano, da bomo vlagali v razvoj materialne osnove dela (naložbe) vedno sorazmerno z uporabljenimi sredstvi in več, če je dohodek večji.

Iz sredstev, ki smo jih izdvojili iz čistega dohodka in na menili za nove naložbe, izvira pravica delavcev do osebnega dohodka iz minulega dela. Ta pravica pripada delavcu glede na uspešnost naložbe in velikost individualnega prispevka k naložbi. Čim bolj donosna je naložba, večji bo osebni dohodek iz minulega dela in obratno. Osebni dohodek iz minulega dela pa delavcu ne pripada, če temeljna organizacija, v katero je svoja sredstva vložil, ne ustvarja niti minimalne akumulacije.

Samoupravni sporazum o razporejanju dohodka in skupnih osnovah in merilih za razporejanje čistega dohodka ureja načine ugotavljanja naložb in s tem tudi delež, ki pripada delavcu iz naložbe kot osebni dohodek iz minulega dela.

IV. DELITEV SREDSTEV ZA OSEBNE DOHODKE

Za osebne dohodke namenjena sredstva so tisti del čistega

dohodka, ki je namenjen delavcem za zadovoljevanje njihovih osebnih potreb ter za skupne in splošne družbene potrebe. O delitvi tistega dela sredstev za osebne dohodke, ki so namenjena za zadovoljevanje osebnih potreb delavcev, govori samoupravni sporazum o skupnih osnovah in merilih za delitev sredstev za osebne dohodke.

Osebni dohodek delavca je odvisen od osebnega prispevka delavca k družbenemu delu, in ga izražamo s količino dela, pod katero razumemo pričakovano trajanje delovne naloge (čas) in njeno sestavljenost, in delovno učinkovitostjo, ki jo ugotavljamo z izrabo delovnega časa, kvaliteto izdelave, uspešnostjo pri uporabi delovnih sredstev in pri delu doseženimi prihranki.

Izhodišče za oblikovanje osebnega dohodka je torej delovna naloga, ki je časovno opredeljena delavčeva aktivnost, usmerjena k točno določenemu cilju in po vnaprej določenem poti. Osebnega dohodka tako ne vežemo več za delovno mesto, ki je izven organizacije dela in potrebe delitve dela in ne vpliva na velikost osebnega dohodka. S tem, da smo postavili v izhodišče za oblikovanje osebnega dohodka delovni prispevek, nismo pristali na razlike po delovnih mestih, izobrazbi ipd., temveč na različnost, ki ima svojo osnovo v različnosti dela.

V čem se razlikuje delovni prispevek enega delavca od delovnega prispevka drugega delavca? Najprej po času, ki je potreben, da bi opravili delovno nalogo. Drugi pomemben element, ki razlikuje delovne na-

loge med seboj, je njihova sestavljenost. To različnost pogojuje še potrebna - pripravljena - delovna naloga, delovni pogoji, v katerih se naloga opravlja, in odgovornost, ki jo postavlja delovna naloga pred izvajalca. Čas in sestavljenost tvorita skupaj količino dela, ki predstavlja samo del delovnega prispevka. Delovni prispevek je odvisen še od delovne učinkovitosti, od tega, kako posameznik pri opravljanju naloge gospodari s časom, kakšna je kvaliteta izdelave, kako je uporabljal material (prihranki) in kako je ravnal s sredstvi za delo. Vse to skupaj predstavlja delovni prispevek posameznika, ki ga izražamo z enotami dela.

Vrednost enote dela je odvisna od mase sredstev za osebne dohodke. S tem dosežemo, da je delovni prispevek delavca odvisen od njegovega rezultata dela in od dohodka in čistega dohodka temeljne organizacije. Vrednost enote dela dobimo s primerjavo vseh enot dela (delovnih prispevkov vseh delavcev v temeljni organizaciji) z maso sredstev za osebne dohodke. Do izračuna osebnega dohodka posameznega delavca ostane samo še korak. Njegove enote dela pomnožimo z vrednostjo enote dela. Tako izračunan osebni dohodek torej ne izrača več nagrajevanja po delovnem mestu, formalni izobrazbi, osebni oceni, ki temelji na oceni fizičnih, moralnih in drugih lastnostih delavca. Tudi tam, kjer ni fizičnih meril za ugotavljanje pri-

spevka dela in bomo uporabljali posredna merila, bodo ta temeljila na oceni opravljene delovne naloge.

Osebni dohodek iz živega dela je samo del celotnega osebnega dohodka. Skladno z zakonom bomo ugotavljali tudi prispevek delavca k povečanemu dohodku od inovacij, racionalizacij in drugih oblik ustvarjalnosti pri uporabi družbenih sredstev. Tretji del osebnega dohodka predstavlja osebni dohodek iz minulega dela, ki se bo izplačeval enkrat na leto.

Samoupravni sporazum o skupnih osnovah in merilih za delitev sredstev za osebne dohodke ureja tudi način določanja višine in dinamiko akontacije osebnega dohodka. Akontacija osebnega dohodka se izplačuje mesečno kot začasen obračun osebnega dohodka, začasno se poračunava vsake tri mesece ob začasni delitvi dohodka, dokončno pa ob zaključnem računu na koncu leta.

SPREJEMAMO SKUPNE OSNOVE

To kar bomo sprejeli sedaj, so skupne osnove za delovno organizacijo Novoles in veljavo za vse temeljne organizacije. Te osnove bodo podrobneje obdelane v pravilnikih, ki jih bo sprejemala vsaka temeljna organizacija. Dokler teh pravilnikov ni - izdelani in sprejeti bodo do konca prve polovice letošnjega leta - se bo obračunaval osebni dohodek po sedanjem načinu ugotavljanja delovnega prispevka.

Naš odločni „ZA“ naj na referendumu izhaja iz pre-
prijanja, da je naš dogovor pravilen.

S srečanja na Bledu

Janez Barborič: „Kdor manipulira z informacijami, manipulira z odločitvami, manipuliranje z odločitvami pa je manipuliranje z ljudmi!“

Od 22. do 24. decembra je bilo na Bledu prvo posvetovanje organizatorjev obveščanja, urednikov, novinarjev in sodelavcev glasil v organizacijah združenega dela, ki sta ga pripravili komisija republiškega sveta Zveze sindikatov Slovenije za obveščanje in politično propagando ter sekcija novinarjev v združenem delu Društva novinarjev Slovenije, udeležilo pa se ga je 110 organizatorjev obveščanja v združenem delu iz vse Slovenije.

Srečanje je imelo dvojni namen: da se organizatorji obveščanja v združenem delu med seboj bolje spoznajo in

navežejo stike, se seznanijo z najaktualnejšimi nalogami družbenopolitičnega trenutka, ki ga živimo - in najdejo svoje mesto v njem, poleg tega pa je srečanje imelo še afirmativno nalogo. Petsto organizatorjev obveščanja in tovarniških novinarjev, ki v petsto organizacijah združenega dela po svoji politični zadolžitvi in po delovni nalogi skrbijo za obveščanje delovnih ljudi o vseh vprašanih življenjskega pomena na celovito odločanje, ter hkrati piše in izdaja petsto tovarniških časnikov v skupni nakladi osemsto tisoč izvodov po številki, še marsikje zastopljiva-

jo. V sredinah, kjer jih najbolj potiskajo ob rob, pa se seveda njihove vloge in moči, ki jo ima polna informacija, še kako zavedajo; zato si tehnokratske in birokratske strukture, ki se nočejo odreči samostojnemu odločanju in manipuliranju z ljudmi, prizadevajo vlogo organizatorjev obveščanja zmanjšati na najrazličnejše načine. To je ena od ugotovitev vseh dosedanjih seminarjev in srečanj, pa tudi blejskega.

Prvo srečanje organizatorjev obveščanja in novinarjev v združenem delu je bilo deležno vsestranske pozornosti: na njem so udeležencem govorili sekretar v IK predsedstva CK ZKJ Todo Kurtović, namestnik sekretarja IK predsedstva CK ZKS Vlado Janžič, sekretar

sveta ZSJ dr. Bora Petkovski, član izvršnega odbora RĀ SZDL Lenart Setinc, sekretar za informacije v IS Skupščine SR Slovenije Mirko Čepič in predsednik Društva novinarjev Slovenije Božo Kovač. Predsednik sindikatov Slovenije Janez Barborič je slovesno odprl razstavo glasil v OZD in podelil priznanja glasilom, ki izhajajo že trideset let in več, kot gosti pa so srečanju med drugimi prisostvovali še sekretar IK P CK ZKS Franc Šetinc, podpredsednik sindikatov Slovenije Emil Tomažič, glavni urednik Komunistična Vlado Krivokapić in drugi. Srečanje je bilo deležno velike pozornosti tudi v vseh sredstvih množičnega obveščanja, je pa nedvomno korak k doslednemu uresničevanju vsebine določil ustave in zakona o združenem delu, korak k uresničevanju razvitega

(Nadaljevanje s 4

(Nadaljevanje s 3. strani)

sistema informiranja, sistema, v katerem bo edini subjekt organizirani delavec.

PRAVICA DO OBVEŠČENOSTI JE ENA TEMELJNIH SVOBOŠČIN

„Delovni človek v naši družbi postaja subjekt, ki ne odloča samo o svojem dohodku, ampak tudi o družbenem dohodku, torej skupaj z drugimi delavci, s katerimi združuje svoje delo in sredstva, v celoti odloča o družbenem dohodku, s tem pa seveda tudi o svojih potrebah, interesih, zadovoljevanju svojih potreb, o uresničevanju svojih interesov. Skratka o vsem!“

To je del iz govora, ki ga je ob otvoritvi razstave glasil v organizacijah združenega dela, ki so jo pripravili v Tovarni verig v Lescah, imel predsednik RS ZSS Janez Barborič. Ko je v nadaljevanju govoril o odločilnem pomenu, ki ga ima obveščanje za samoupravljanje („Rečem lahko, da ni razvitega samoupravljanja brez razvitega obveščanja“), je spregovoril o vlogi glasil pri tem.

„Tovariš Tito je na 10. kongresu Zveze komunistov Jugoslavije opozoril, da se moramo zavzemati za vsestransko, resnično in pravočasno informacijo o vsem, kar se pomembnega dogaja v našem družbenoekonomskem in političnem življenju, ko je govoril o tem, da se zavzemamo za informacijo, ki mora biti objektivna in ki mora afirmirati sadove dela našega delovnega človeka, in nas vse spodbujati k akciji za dosego novih ciljev, še višjih oblik medčloveških odnosov.“

„In če tako kritično pa tudi samokritično prelistavamo glasila organizacij združenega dela,“ je nadaljeval Janez Barborič, potem seveda še v marsičem ne moremo biti zadovoljni. Lahko ugotovimo, da smo prišli le na pol poti k zastavljenemu cilju — k temu, da bi bila glasila v združenem delu sestavni del zavestnih socialističnih sil, da je delovni človek postal subjekt informiranja. Ne da bi hotel celovito analizirati vsebino glasil delovnih organizacij, bi vendarle rad opozoril na nekatere pomanjkljivosti, ki naravnost zbodejo v oči, ko prelistavam prenekateri časnik delovnih kolektivov. Časnik delovnega kolektiva — je to res časnik delavcev-samo-

upravljalcev, če v njem ni delavcev, če iz njega ni mogoče razbrati argumentov za odločitve?! Ničkolikokrat smo se lahko prepričali, da v kolektivno vre nezadovoljstvo, da se zaostreni medsebojni odnosi približujejo vrelišču, medtem ko glasilo delovnega kolektiva o tem vztrajno molči, še več, neprizadetemu bralcu prikazuje čudežno podobo uspešnosti gospodarjenja, naravnost vzornih samoupravnih odnosov, tovariškega vzdušja in razpoloženja. In potem: če bi delo družbenopolitičnih organizacij — zveze komunistov, sindikata, mladine in drugih — sodili po tem, v kolikšni meri sledijo časniki njihovim prizadevanjem, potem bi skorajda lahko ugotavljali, kako v prenekaterem kolektivno družbenopolitične organizacije sploh ne obstajajo. In vendar se lahko pogosto prepričamo prav o nasprotnem — da sta prav organizacija zveze komunistov in sindikalna organizacija odločilno prispevali k razvoju samoupravnih odnosov, k razčiščevanju mesebnih odnosov, k usklajevanju posamičnih interesov v širši interes, v interes vega kolektiva.“

OBČUTEN PREMİK V DOSEDANJEM DELU

Prvi dan srečanja na Bledu je bil namenjen predavanju tovariša Toda Kurtovića o informiranju v socialistični samoupravni družbi in pogovoru z njim. Kot osnova je pogovoru služila knjiga tovariša Kurtovića, ki je prav te dni v slovenskem prevodu izšla pri nas.

Drugi dan srečanja se je začel z obiskom organizacij združenega dela Elan in Vezena, kjer so se organizatorji obveščanja in novinarji v združenem delu pogovarjali s predstavniki obeh tovarn o sistemu obveščanja pri njih, popoldne pa se je v pogovoru z Boro Petkovskim, Lenaratom Šetincem, Mirkom Čepičem in Božom Kovačem razvila živahna razprava po skupinah.

Že uvodoma so razpravljali poudarili, da je novinar v združenem delu politični subjekt, avtonomen v okviru sindikalne organizacije, sicer pa je kljub veliki nakladi (osemsto tisoč izvodov) tisk v združenem delu nemočen. Moč se seveda meri po vplivu na razvoj samoupravnih odnosov, kajti samo obveščanje brez razrednih stališč nima svojega družbenega poslanstva.

Burno razpravo je med drugim sprožilo vprašanje enega od udeležencev o informiranju organizatorjev obveščanja samih. Takoj je bilo ugotovljeno, da vodilne strukture v OZD še marsikje zapirajo dostop do informacij in sekajo komunikacijske kanale, saj bi med 110 udeleženci na prste ene roke lahko prešteli tiste, ki so vabljeni na kolegije direktorjev ali na vse seje v organizaciji združenega dela. Res je težko obveščati, če sam organizator obveščanja ni informiran o dogajanjih v organizaciji in zunaj nje, glasila z nelakirano vsebino pa včasih zaradi zaprek in cenzur izhajajo neredno ali so celo ukinjena. Primeri iz Mehanotehnike, Jeklotehne, Kartonažne tovarne in letališča Brnik se ne smejo ponoviti. Nad

tem morajo bdeti tudi družbenopolitične organizacije in samoupravni organi v delovnih organizacijah samih in ne samo organi širše družbene skupnosti. Kljub temu pa je prevladala ugotovitev, da je obveščanje v združenem delu po sprejetju zakona o združenem delu naredilo občuten korak naprej. Isto so ugotovili tudi za glasila v združenem delu.

Srečanje se je naslednji dan zaključilo z živahno razpravo (v kateri sta sodelovala Vlado Janžič in Vljako Krivokapič), o nalogah tovarniškega tiska v pripravah na partijska kongresa. Soglasno je bilo mnenje, da so glasila v OZD del in informativnega sistema in čvrst člen naše samoupravne socialistične fronte.

Iz DE

Med množico glasil je bil tudi naš „Novoles“.

PROTESTNO PISMO AVSTRIJSKIM OBLASTEM

Udeleženci prvega srečanja organizatorjev obveščanja, urednikov, novinarjev in sodelavcev glasil v OZD odločno in najostreje obsojamo politiko avstrijskih oblasti do slovenske in hrvaške narodnostne skupnosti v Avstriji, ki se kaže predvsem v neizpolnjevanju avstrijske državne pogodbe in poskusih nasilne asimilacije.

Pri vsem tem smo ogorčeni še zlasti zato, ker skuša avstrijska vlada svoje poteze in ravnanje mračnjaških sil — tako tudi skrajno nazadnjaškega in desničarskega Heimatdiensta — pred svojo in svetovno napredno demokratično javnostjo prikriti ali prikazati v najlepši luči: kot največjo skrb za slovensko in hrvaško narodnostno skupnost. Odločno podpiramo prizadevanja oziroma boj obeh narodnostnih skupnosti, ki ni le boj za manjšinske pravice, temveč boj za celovito osebno in socialno svobodo človeka in naroda.

Ob tej priložnosti tudi pozivamo avstrijsko vlado, naj ne popušča nacionalšovinističnim silam — tistim mračnjaškim silam, ki so pred nekaj desetletji pahnile svet v krvavo vojno, silam, ki so počele grozljive zločine nad številnimi narodi ter demokratičnimi in naprednimi gibanji naše celine.

To niso samo naša mnenja in zahteve, ampak tudi slovenske in jugoslovanske ter vse napredne svetovne demokratične javnosti.

V imenu vseh teh in v našem imenu zahtevamo, da čimprej izpolnite dolžnosti, ki jih imate po Državni pogodbi do naših narodnostnih skupnosti in jima omogočite normalen vsestranski razvoj!

Organizatorji obveščanja, uredniki, novinarji in sodelavci glasil v OZD iz SR Slovenije, zbrani na Bledu od 22. do 24. decembra 1977

NE POZABIMO NA SVOJO DOLŽNOST! V TOREK JE REFERENDUM! NE POZABIMO NA SVOJO DOLŽNO

20 let pihalnega orkestra Novoles

Pihalni orkester Novoles je 21. 1. 1978 v kulturnem domu v Straži zaključil praznovanje obletnice svojega delovanja. Priredil je slavnostni koncert. Gost večera je bil znani basist Ljubljanske opere Franc Javornik. Na tem koncertu je podelila Galusove značke Zveza kulturnih organizacij Slovenije. Bronasto značko je prejelo 14 članov, srebno pa 11 članov orkestra.

Orkester in kulturno društvo „SVOBODA“ iz Straže si prizadevata, da bi v Straži organizirala oddelek glasbene šole, predvsem za pihala in trobila. To bo še en korak k boljši kvaliteti in hitrejšemu napredovanju orkestra. Kot že vemo, je orkester na tekmovanju pihalnih orkestrrov, ki ga je organizirala Zveza kulturnih organizacij Slovenije v letu 1977, osvojil prvo mesto v tretji težavnostni stopnji za dolensko regijo. Za to je bilo treba trdó delati.

Pihalni orkester si je zadal nalogo, da v letu 1978 kupi nove inštrumente, stare pa odstopi oddelku glasbene šole v Straži. Sedanje inštrumente smo kupili od različnih proizvajalcev, zato je pri skupnem igranju težko doseči pravo harmonijo.

Orkester je ob 20-letnici svojega delovanja izdal jubilejne značke, s prodajo katerih nameravamo dobiti del sredstev za nakup inštrumentov. Seveda to ni edini vir sredstev, saj moramo zbrati 300 tisočakov. Kulturna skupnost Novo mesto in Slovenije obljubljata svoj delež. Potrebno pa bo prositi za pomoč tudi podjetja v straški dolini. Računamo, da bo leto 1978 plodno in uspešno.

JOŽE KOPOREC

Povedali so

Novoletno praznovanje je za nami. Že smo krepko zakoračili v leto 1978. Da pa ta dogodek ne bi šel kar tako mimo nas, smo napisali nekaj novolesovcev, da nam odgovore na dvoje vprašanj:

1. Kje ste se poslovali od starega leta?
2. Česa si želite v letu 1978?

Kaj so nam novolesovci povedali, si lahko preberete v naslednjih vrsticah.

MIHELČIČ FRANCKA:

1. Novo leto smo dočakali pri prijateljih. Bilo nas je kar precej. Plesali in peli smo. Prijetna družba je bila.

2. Kaj pričakujem od letošnjega leta? Drugo stanovanje, ker se v starem vdirajo tla. Kje in kako bom dobila novo stanovanje, danes še ne vem.

min na to novoletno noč je vsak od gostov prejel prijetno darilce — domači poliček.

2. Veliko dobrih želja si ljudje izrečemo ob nastopu novega leta. Moja največja želja je, da bi bili zdravi, kajti zdravje je temelj osebne sreče, sreče v družini in celotni družbi. Kajti če smo zdravi, bomo lahko delali in prispevali za boljše življenje nas in celotne družbe. Ostalih želja je še veliko. Želim si uspehov pri delu na delovnem mestu, kajti v TOZD, v katerem sem zaposlen, nas v tem letu čakajo velike naloge, ki jih moramo opraviti. Želim si, da bi bil Novoles na zunaj lepši in bolj urejen, da bi ljudje bolj pazili na red in čistočo. In ne nazadnje, da bi tovariš Tito z vsemi Jugoslovani dočakal še veliko novoletnih noči!

KOŠMERLJ Jože, delovodja vzdrževanja centralnih naprav in predsednik sindikata TOZD TES:

1. Praznoval sem z družino in najbližjimi sorodniki. Zabavali so nas naši najmlajši.

2. Pričakovanja so velika. Največja želja je zdravje, ki je pogoj za uspešno delo in osebno zadovoljstvo. Kot predsednik sindikata bi želel, da bi v letu 1978 uresničili ZZD, da bi bil večji interes posameznika za sprejemanje dela in odločitve, kakor tudi za delo, ker je to pogoj za naš obstanek in jutrišnji kruh.

Pripravljamo se na volitve v nove sindikalne in samoupravne organe. Pred novim odborom

stojijo še težje naloge. Potrebna bo trdna volja, večkrat bo potrebno zanemariti lastne interese in jih podrediti interesom večine v delovni organizaciji, kar pa ni vedno lahko.

Našemu glasilu, oziroma vsem, ki pri izdaji sodelujejo, pa želim, da bi nas še naprej uspešno informirali, ker je časopis edina informacija, ki jo vsak član kolektiva res prebere.

Za vse ostale oblike informacij (sporazume, pravilnike in obvestila) pa si tega ne bi upal trditi, zatadi tega mislim, da bi moralo več pisati o samoupravnih zadevah.

RIJAVEC STANKA:

1. Novo leto sem praznovala doma in hkrati pazila vnučka.
2. Želim si, da bi bila družina zdrava, da bi pošteno živeli in bili zadovoljni. Zdravje, to je največ.

Pavček Anica, pripravnica:

1. Novo leto sem dočakala v družbi prijateljic in prijateljev. Silvestrovanja v kakšnem dru-

gem lokalu si nismo mogli privoščiti, ker smo se šele pred kratkim zaposlili, nekateri pa še študirajo. Izbrali smo si cenejšo praznovanje na prijateljevem domu. Ob glasbi, pijači in jedi smo se imeli prav lepo, mogoče še lepše kot kje drugje. Po polnoči pa smo šli znancem voščiti vesele praznike. Ta dan sem se kar prijetno zabavala in mislim, da mi bo ostal še dolgo v spominu.

2. Kaj pričakujete dobrega in boljšega v letu 1978?

V letošnjem letu si najbolj želim, da bi dobila lastno stanovanje. Moja druga želja pa je, da dobim dobro delovno mesto, kajti februarja mi poteče pripravniška doba. Seveda imam še več osebnih želja, ki pa jih ne bi naštevala. Najvažnejše od vsega pa sta zdravje in mir na svetu.

ŠTAMCAR JOŽE:

1. Novo leto sem pričakal v krogu družine. Gledali smo televizijo. Po polnoči sem šel voščiti novo leto sinu in znancem. Vsa zadnja leta praznujem doma.
2. Ja, letos veliko pričakujem. Hčer bo rodila, zato želim, da bi bil otrok zdrav. Upam, da bodo novi samoupravni sporazumi prinesli spremembe na boljše. Od TOZD pričakujem boljšo organizacijo in večji uspeh kot lani. Rezerv imamo dovolj. Vsak se naj malo bolj potrudil pri

delu, pa bomo dosegli dober rezultat. Po novih samoupravnih sporazumih bo moral vsak začeti bolj živeti za kolektiv.

DRAGMAN Marjan, delavec v toplarni:

1. NOvo leto sem praznoval doma z družino ob radiu in televiziji. Delati sem začel 2. januarja ob 6. uri zjutraj.

2. V prihodnjem letu si želim predvsem dobre odnose doma in v službi. Želim si tudi rešitev mojega stanovanjskega problema, za kar imam vloženo prošnjo.

Horvat Ivan — DSSS; vodja službe za zavarovanje podjetja:

1. Novo leto sem pričakal v krogu ožjih sorodnikov in ob dobri kapljici, tako kot se to spodobi za najdaljšo noč v letu. Kmalu po polnoči sem obiskal vratarnico podjetja v Straži, kjer smo si s službujočimi izmenjali novoletna voščila.

2. Kaj si želim v letu 1978? Pri opravljanju službe si želim več razumevanja in doslednosti vodilnih pri uresničevanju zakona o družbeni samozaščiti, v zasebnem življenju pa predvsem zdravja.

Brdavs Jože — DSSS; vratar:

1. Novo leto sem pričakal doma. Bilo je prav prijetno. Miza je bila dobro obložena, in to z domačimi dobrotami. Ob

enih ponoči sem šel počivat, ker sem moral že ob šestih na delo.

2. Želim si predvsem zdravja in zadovoljstva v družinskem krogu. Upam, da bo tudi v službi tako.

Marija Šuštaršič — DSSS; telefonistka:

1. Novoletno noč sem prebila pri prijateljici. Bilo je prav lepo. Čuli smo do pol štirih zjutraj.

2. V letu 1978 si želim predvsem zdravja in boljšo plačo.

JERMAN Franc, strojnik parnih kotlov z ATK:

1. Novo leto sem praznoval doma z družino, ob TV sprejemniku. Delati sem pričel na novo leto ob 14. uri, zato si kakšnega večjega lumpanja niti nisem mogel privoščiti, ker mo-

Salopek Tomo

1. Novo leto sem pričakal pri starših v družinskem krogu. Ob televizijskem programu, ki pa ni bil preveč dober, smo dočakali novo leto v prijetnem razpoloženju.

Predvsem pa želim zdravja zase in za mojo družino. Na delovnem mestu pa želim čimveč delovnega uspeha, kakor tudi boljši uspeh v temeljni organizaciji TOZD TVP. Posebno želim, da bi uresničili zakon o združenem delu, kajti od njega pričakujem boljše delovne rezultate in višji osebni dohodek.

ing. Anton Šoba,

1. Najdaljšo noč, kot ji pravimo, smo z ženo ter njeno sestro in možem pričakali v gostišču v Šmarjeških Toplicah. Ni nam bilo žal, bilo je zares lepo. Ob dobri postrežbi, prijetni glasbi ter prijaznem strežnem osebju smo se zabavali do zgodnjih jutranjih ur. Kot spo-

ram biti v službi zdrav in dobro naspán.

2. V. letu 1978 si želim predvsem zdravja in dobre odnose med sodelavci. Zelo si želim, da bi končno že asfaltirali okolico toplarne, da ne bi v peč med odpadki vozili tudi blato. Želim si tudi, da bi se OD kaj popravili, ke se vse draži, plača pa je skoraj ista.

V novih pravilnikih naj bi vnesli tudi ustrezna merila za starejše delavce, ker se v primerjavi z mlajšimi čutimo malo prizadeti.

ZUPANČIČ Tanja, glavna kuharica:

1. Praznovali smo doma z družino in najožjimi sorodniki.

2. Želim si predvsem zdravja, ker bo vse ostalo treba pridobiti z delom. Moja želja je tudi, da bi bilo več razumevanja in sodelovanja med sodelavci v TOZD in zunaj njega ter vsaj kdaj priznanje za opravljeno delo. Zdi se mi, da bomo le z razumevanjem in dobro voljo dosegli cilje, ki nam jih nalaga zakon.

Obsežnejši načrt za leto 1978

Od osnovanja mladinske organizacije 11. 3. 1976 smo začeli aktivno delati, predvsem na tistih področjih, ki so za nas najbolj primerna. Imeli smo veliko začetnih težav, ki smo jih uspešno prebrodili. Moramo poudariti, da smo od vsega začetka imeli veliko pomoč samoupravnih in individualnih vodstvenih organov v TOZD.

Program dela, ki smo ga naredili, je imel bolj brigadirski značaj; odločili smo se, da v prvem polletju delamo kot brigada, a manj na družbenopolitičnem področju. Tako smo v tem obdobju delali razna dela v TOZD: čiščenje okolja in oddelkov, formatiziranje friz, skobjanje in formatiziranje moznikov in zlaganje friz za Italijo.

Za tako obsežno delo, ki smo ga z uspehom opravili, smo dobili od TOZD simbolično denarno nagrado, ki je imela stimulativen pomen. V tem obdobju je bila mladina zelo aktivna, čeprav smo imeli precej težav z organiziranjem mladinskih akcij, ki so potekale samo ob prostih sobotah, kar je bilo glede na intenzivnost poslovanja TOZD v tem obdobju dodatno breme za vsakega mladince.

Da bi malo dvignili delovno moralo in preprečili osipanje članov zaradi velikega števila delovnih akcij, smo pripravili dvodnevni izlet v Novi Vinodolski. Na izletu so bili vsi člani organizacije, ki so aktivno delali na delovnih akcijah, in tudi tisti, ki smo jih dodatno povabili. Ta izlet naj nas bi zblizal, še bolj povezal, dogovorili pa naj bi se tudi o nadaljnji aktivnosti mladinske organizacije.

Mislimo, da je izlet v celoti uspel, ker smo po vrnitvi delali še bolje, bolj resno in tudi razširili obseg našega delovanja. Rezultat take povečane aktivnosti je bil še en izlet v Opatijo, vendar v nekoliko manjšem številu. Vseeno je pohvalno, da smo z manjšim številom članov povečali obseg dela, kar nismo pričakovali. Do zmanjšanja

NOVA ŽEPNA KNJIGA

Kdor se zanima za knjige, je najbrž opazil novo knjižno zbirko, v kateri so zanimive knjige vseh vrst po za današnje čase presenetljivo nizkih cenah. Mogoče jo je opazil tudi kdo, ki sicer ne zahaja v knjigarne, kajti te knjige so v prodaji tudi v samopostrežnih trgovinah, kioskih itd., na 250 prodajnih mestih po vsej Sloveniji.

Gre za novo zbirko v moderni žepni vezavi, v kateri je zastopano branje vseh vrst: romani in povesti znanih tujih in domačih pisateljev, vojno-dokumentarne zgodbe, fantastika, priročniki, vmes je celo Ivačičeva kuharska knjiga. Kaže, da skušajo slovenske založbe (nove žepne zbirke ne izdaja samo ena, ampak skupno 7 slovenskih založb) tokrat res ponuditi bralcem zanimive knjige po zelo nizkih cenah: večinoma so po 30, 40 in 50 din, najcenejše celo po 20 din. Ker so vmes obsežni romani, nam primerjava s trdo vezanimi knjigami istega obsega pokaže, da so te nove žepne knjige na prodaj za četrtno do tretjino običajne cene.

Založniki nove žepne knjige obljublajo, da bodo zbirko dopolnili z novimi zanimivimi knjigami še pred pomladjo in jo po izbiri razširili še na nova področja, ki zanimajo bralce.

Bil je že skrajni čas, da tudi Slovenci dobimo moderno žepno knjigo po nizki ceni, kakršna je v drugih evropskih deželah že dolgo uveljavljena. Zanimiv izbor prvih 12 knjig je dober obet za to, da bodo bralci knjige dobro sprejeli, njihova nizka cena pa daje upati, da jih bo kupil tudi marsikdo, ki sicer ne kupuje redno knjig.

NOVA PRIDOBITEV

Že ko smo odprli v Velikem Podlogu obrat za proizvodnjo poliestrskih izdelkov, smo vedeli, da ta objekt ne bo zadostoval za normalno proizvodnjo. Mislili smo: samo da začnemo, naprej bo že nekako šlo. Že po nekaj mesecih smo ugotovili, da bo treba čimprej zgraditi skladišče. Vedeti je treba, da so vsi materiali, s katerimi delamo, lahko vnetljivi.

Ker so v bližini proizvodnih prostorov betonski silosi, bi bilo najceneje, če bi na te silose postavili streho, sprednjo in zadnjo stran pa zaprli. Odločili smo se, da bomo to uredili v lastni režiji. Pri tem nam je priskočila na pomoč tudi TOZD TES. Njihovi zidarji so zvišali betonske stene, jekleno konstrukcijo pa smo izdelali sami v našem kovinskem obratu. Ker je bilo ob koncu preteklega leta veliko dela v redni proizvodnji, se je montaža jeklene konstrukcije zavlekla še v letošnje leto. Ker pa je vreme ugodno, bo streha v kratkem na svojem mestu.

S tem bo problem skladišča za nekaj časa rešen. Če se bo pa pokazala potreba po še večjem skladišču, so zraven še podobni silosi, ki jih lahko na podoben način adaptiramo za skladišča.

S. HODNIK

aktivnih članov mladinske organizacije je prišlo zaradi tega, ker so nekateri mladinci odšli k vojakom, nekateri pa so zapustili delovno organizacijo.

Po tem izletu se je precej zmanjšala zainteresiranost članov in nujno je bilo preusmeriti aktivnost mladinske organizacije. Tako smo začeli več delati na družbenopolitičnem področju in s tem dali mladinski organizaciji mesto, ki ji pripada kot eni od družbenopolitičnih organizacij v TOZD. Poleg tega smo izvolili novo vodstvo, ker je prvemu potekel mandat.

Da smo izbrali pravega predsednika in člana odbora, se vidi po tem, da smo samo v treh mesecih naredili 745,5 norma ur in organizirali za dan republike tridnevni izlet v Split. Že na začetku aktivnega delovanja smo opazili, da mladinci z nezaupanjem gledajo na naš program, da dvomijo v uspeh. Poleg želje, da prepričamo

članstvo v resnost in izvedljivost našega programa je bila naša naloga omogočiti jim, da enakopravno sodelujejo v vseh družbenopolitičnih organih TOZD, jih politično pravilno usmerjati, na sestankih odkrito razpravljati o vseh problemih zasebnega, družbenega in proizvodnega značaja in končno jim omogočiti organizirati izlet, kot nagrado za dosežene uspehe. Mislimo, da smo v tem popolnoma uspeli in se bo o mladincih še veliko slišalo.

V preteklih dveh letih smo skupaj opravili več kot 1600 delovnih ur in moramo poudariti, da se je delovnih akcij aktivno udeležilo samo deset do štirinajst mladincev.

Za naslednje leto pripravljamo še obsežnejši načrt delovanja, ki ga bomo skušali v celoti uresničiti in tako s svojim delom prispevati k boljšemu gospodarskemu uspehu naše TOZD.

OO ZSMS TOZD žaga
Straža

Tradicionalno

SREČANJE NAŠIH UPOKOJENCEV

V začetku letošnjega leta so se naši upokojenci zbrali na tradicionalnem srečanju. Tega snidenja se vesele prav vsi, ker je to priložnost, ko obude spomine na leta, v katerih so gradili Novoles.

V petek, 6. januarja, se je več kot 150 upokojencev zbralo ob 8. uri v jedilnici Novolesovega obrata družbene prehrane v Straži.

Vse navzoče je v imenu sindikata pozdravil inž. Anton Špelko. Po zajtrku in pred odhodom v Trebnje so se upokojenci fotografirali.

V načrtu letošnjega srečanja je bil tudi ogled TOZD TAP v Trebnjem, kjer so si naši upokojenci z zanimanjem ogledali proizvodnjo, ki je povsem drugačna od lesarske. Po razgovoru z vodilnimi delavci TOZD TAP so pot nadaljevali z avtobusi preko Žužemberka v Dolenjske Toplice. V Žužemberku so se ustavili na Cvibljju in obiskali spomenik. Lep razgled po dolini Krke in gozdovih Roga se je marsikomu globoko vtisnil v spomin.

Pot so, kot smo že zapisali, nadaljevali proti Dolenjskim Toplicam. Tu jih je v imenu OZD Novoles pozdravil glavni direktor tov. Jože Knez.

Po kosilu se je razvil sproščen razgovor, v katerem so obujali spomine na leta, ki so jih prebili v Novolesu, na leta, v katerih so gradili, in razvijali Novoles, na veliko težkih pa tudi lepih trenutkov.

Vsakoletno srečanje upokojencev, ki ga organizira Novoles, je zahvala, pa čeprav skromna, za vse, kar so sedanji upokojenci s svojim delom storili za razvoj podjetja in razvoj naše socialistične družbe.

Ob pozdravnem govoru.

Skupinska fotografija udeležencev srečanja.

Glasililo v tem letu

Pred nami je prva številka v letu 1978. Prav januar je tisti čas, ko lahko v glasililo vnesemo nekatere spremembe. V mislih imam predvsem spremembe glede tehnične ureditve glasila.

Uredniški odbor je na svojem prvem sestanku v letošnjem letu prišel do vrste ugotovitev, ki vam jih bom skušal v krajši obliki opisati.

V minulem letu smo redno izhajali. Načrtovanih 12 števil je izšlo v rednem mesečnem zaporedju. Praviloma je naše glasililo izhajalo zadnji petek v mesecu. Izjema je bila 12. številka, ki je bila natisnjena in razdeljena nekoliko prej.

Po obsegu natisnjenih strani je bilo glasililo „Novoles“ najobsežnejše, odkar izhaja. Prav tako velja ugotoviti, da je naklada 27.250 izvodov v preteklem letu najvišja letna naklada 27.250 izvodov v preteklem letu najvišja letna naklada do sedaj. Dokaj velika številka za glasililo OZD, takoj pa moram ugotoviti, da nas čaka precej dela pri izboljšavi vsebinske kvalitete glasila.

Prepričan sem, da se bo marsikdo vprašal: „Koliko pa nas bo to stalo?“

Odgovor naj bodo naslednje vrstice.

Po kvaliteti papirja in tehnični izvedbi moramo ločiti prvih enajst števil od dvanajste. Prvih enajst števil je bilo tiskanih v nakladi 2.250 izvodov na dvanajstih straneh, in to na slabšem papirju kot dvanajsta številka, ki je bila natisnjena na šestnajstih straneh in v nakladi 2.500 izvodov na kvalitetnejšem papirju in z barvnimi fotografijami.

Posamezni izvod prvih enajstih števil je veljal 5,58 din. Upoštevajoč še dvanajsto številko, pa se vrednost posameznega izvoda v povprečju za celo leto povzpne na 6,97 din. Torej je en izvod, ki ga prejme vsak delavec v vsakem mesecu, cenejši kot dva deci cvička. Poudariti moram, da je ob sorazmerno nizki nakladi, ki jo ima naše glasililo, to izredno nizka cena za posamezni izvod in da smo po

stroških, ki znašajo 189.932,5 din za celotni letnik 1977, med najcenejšimi glasilili v SR Sloveniji.

In kakšni so načrti za leto, ki je pred nami?

Prav gotovo moramo obdržati fizični obseg glasila, se pravi enako naklado.

Posamezne številke glasila naj tudi letos izhajajo redno, tako kot v preteklem letu. Obseg števil bo predvidoma enak, torej bomo imeli vsak mesec glasililo na dvanajstih straneh. Zelo verjetno pa je, da bo novoletna oz. decembrska številka nekoliko debelejša.

Ker se bodo stroški tiska v letošnjem letu prav gotovo povečali, bomo skušali z gospodarnostjo načinom izhajanja premagati tudi to. Na zunaj se glasililo ne bo bistveno spremenilo. Razlika bo opazna v tem, da prva stran ne bo tiskana dvo-barvno. Menim, da nas ta novost ne bo preveč motila.

TEMEELJNA VSEBINSKA ZASNOVA GLASILILA

Izhajajoč iz 6. člena pravilnika o urejanju izdajateljskih razmerij in izdajanju glasila, naj naše glasililo v svojih rednih izdajah prinaša zaradi mesečnega izhajanja predvsem informacije, mnenja in stališča o:

- družbenoekonomskem položaju organizacije združenega dela
- o vprašanih, ki zadevajo položaj, pravice, obveznosti in odgovornosti delavcev v OZD
- o delu in poslovanju posameznih organizacijskih enot, temeljnih organizacij, delovnih skupnosti, delovnih skupin, služb ter posameznih delavcev
- o delu in izvrševanju sklepov samoupravnih aktov, izvršilnih organov, organov samoupravne delavske kontrole, poslovodnega organa TOZD

in DO in drugih organizacij in skupnosti, v katerih so delavci združili svoje delo in sredstva

- o življenju in delu ožje in širše družbenopolitične skupnosti, o splošni ljudski obrambi, družbeni samozasčiti, o varstvu in izboljševanju človekovega okolja ter o drugih vprašanih splošnega

družbenega pomena, oz. širšega pomena za delavce v OZD.

Da bi bilo glasililo vsebinsko bolj pestro, naj se glede na prostorske možnosti objavlja tudi šaljive prispevke v obliki vicov in sestavkov zabavnega značaja.

Svoje misli naj zaključim z željo, da nam pošljete na uredništvo čimveč pripomb, ki jih imate tako glede oblike kot vsebine glasila. Naslov uredništva: Uredništvo glasila „Novoles“ NOVOLES — 68351 Straža.

Urednik

SANJE Z NAPAKO

Saj poznate skrajno zoprno občutek, če se ponoči zbudiš zaradi morečih in grdih sanj. Obliva te mrzel pot in še lep čas — torej že v budnem stanju — ne veš, kako bi odgnal „črne ptice“, ki so te obletavale . . .

Resnici na ljubo je treba priznati, da se je tovariš Sindik zadnje čase zelo pogosto prebujal ponoči zaradi črnih ptic. Ni jokal, le neumno se mu je zdelo, da zaradi družbenopolitičnega dela še ponoči nima miru.

Skrajno čudne sanje je imel pa včeraj. Tuširale so ga, kakor bi rekli rokoborci. Tovarišu Sindiku se je sanjalo, da je proslavljal novo leto in sredi proslavljanja — očitno je bil tudi v sanjah močno angažiran — so se mu začele risati stvari, ki jih bo moral sindikat opraviti v novem letu. Sindik se je sam pri sebi premeteno nasmehnil: „Kar mislite si, da me boste na hitro dobili! Moja osnovna organizacija bo kos vsem nalogam, tako da niti približno ne bomo prišli na kakšen negativen spisek.“

Najprej bomo do februarja slavili, ker smo uspešno opravili z zakonom o združenem delu in ga približali delovnim ljudem. Potem bomo do poletja načrtovali strahovite nove naloge — ah, poletje, kako lepo je, ko pride na vrsto množično navdušenje za letni dopust in tudi pri najboljši volji ne spraviš skupaj kvorum za izvedbo sestanka, nakar bomo septembra in oktobra skušali spraviti v tek vso zarjavelo mašinerijo. In potem pride strahoviti decembrski finiš . . .

Pravzaprav je bilo presenetljivo, zakaj se je tovariš Sindik razburjal zaradi morečih sanj, saj je — v njihovem okviru — vse v redu potekalo. Resnici na ljubo je treba priznati, da mu je „udarila mrena na oči“ šele takrat, ko se je zbudil in v soočenju z neusmiljeno stvarnostjo ugotovil, kako se mu je sanjalo o praznovanju novega leta 1977. Z drugimi besedami: sanje so bile kar za celo leto v zamudi!

„Kar je, je!“ je vzdihnil tovariš Sindik in se vrgel na proučevanje poročila, ki ga je prejšnji dan narekoval tajnici. In ker vrag nikoli ne počiva, kakor pravijo, si je za preganjanje slabe volje izbral kaj slabo tolažbo. Poročilo o dejavnosti sindikata v preteklem letu (torej v letu 1977) je bilo namreč pravi izliv resnicoljubnosti, tako da so se kar vrstili stavki: „bi bilo treba“, „morali bi narediti“, . . . Neusmiljeni pogojniki, ki so govorili, kako bi nekaj moralo biti narejeno, a ni bilo, z obveznimi „bi“, so se vrstili drug za drugim.

Sindik naposled ni vedel, ali naj bi bil strahotno slabe volje zaradi sanj, ki so se zmotile za leto dni ali zaradi „bi“, ki je izdajalsko kričal v svet.

Potem se je Sindik iznenada odločil in pomahal tajnici:

„Poročilo boš napisala še enkrat!“

„Tovariš predsednik . . .“

„Dobro poslušaj! Vse stavke, kjer je govora o „bi morali“ in temu podobno, boš dosledno spremenila v „smo naredili“. Dosledno in brez ugovora!“

„Tovariš predsednik, saj nismo . . .“

„Kaj te briga! Napiši, kakor sem rekel! Prihodnje leto se bova pa vrgla na studiozno delo in bova napisala obsežno študijo o tem, kaj bomo v naši osnovni organizaciji „po kratkem postopku“ izboljšali in „dogradili“. Samo, da že enkrat preskočimo to prekleto Novo leto! Potem bomo vsaj spet normalno zadihali in bo politični človek spet lahko prišel do normalnega spanja. Brez nesramnih sanj in brez „bi“ . . .“

Tig

ZAHVALA

Zahvaljujem se za novoletno denarno darilo, ki ste mi poslali, ker se srečanja upokojencev nisem mogel osebno udeležiti zaradi bolezni.

Čestitam celotnemu kolektivu za dosežene uspehe in velik razvoj kombinata. Kljub zahtevnim nalogam ne pozabljate svojih nekdanjih sodelavcev, ki so upokojeni in srečni, da se njihovo minulo delo tako bogato obrestuje, seveda z pomočjo sedanjih članov kolektiva.

Še enkrat iskrene čestitke in pozdrave od Vašega upokojenca
FERDINANTA ANDREIZA

Končno je tu

RAČUNALNIK V NOVOLESU

V ponedeljek, 16. januarja popoldne, je končno prišel dolgo in težko pričakovani računalnik. Po sklepu delavskega sveta Novoles z dne 27. 8. 1977 smo računalnik uvozili začasno – na petmesečni preizkus. V tem času nameravamo preveriti pravilnost naše odločitve glede izbire računalnika in dobiti dovoljenje za dokončen uvoz.

Računalniške obdelave podatkov, ki jih sedaj opravljamo na računalniku tovarne zdravil Krka, bomo postopoma prenesli na novi računalnik. V te obdelave sodijo: materialno poslovanje z obračunom, fakturiranje, blagovno poslovanje z obračunom, kalkulacije, planiranje in analiza porabe materiala, tehnološka dokumentacija in razpis delovne dokumentacije (delovnih nalogov).

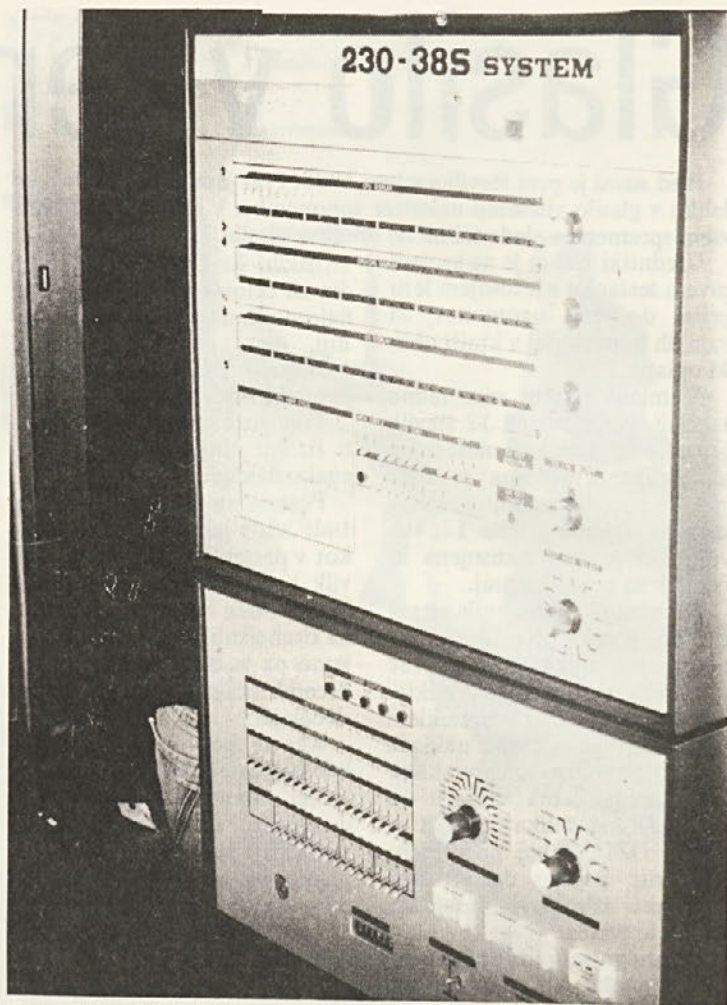
Seveda se nam z računalnikom v hiši odpirajo vse drugačne možnosti glede kvalitete in kvantitete teh obdelav. S pogostejšimi obdelavami bomo zagotovili večjo ažurnost podatkov, predvsem zalog materiala in izdelkov. To pa je nujno za nemoteno proizvodnjo in uspešno prodajo.

Tehnološko dokumentacijo, ki smo jo do sedaj zaradi omejenih možnosti računalnika v Krki lahko obdelali le za Tovarno stilnega pohištva, bomo začeli opravljati tudi za ostale TOZD. S tem se bo tem temeljnim organizacijam odprla možnost uporabe že izdelanih projektov za planiranje in razpis delovnih nalogov, ki že tri leta tečejo v TOZD TSP ter so v veliko pomoč pri usmerjanju proizvodnje.

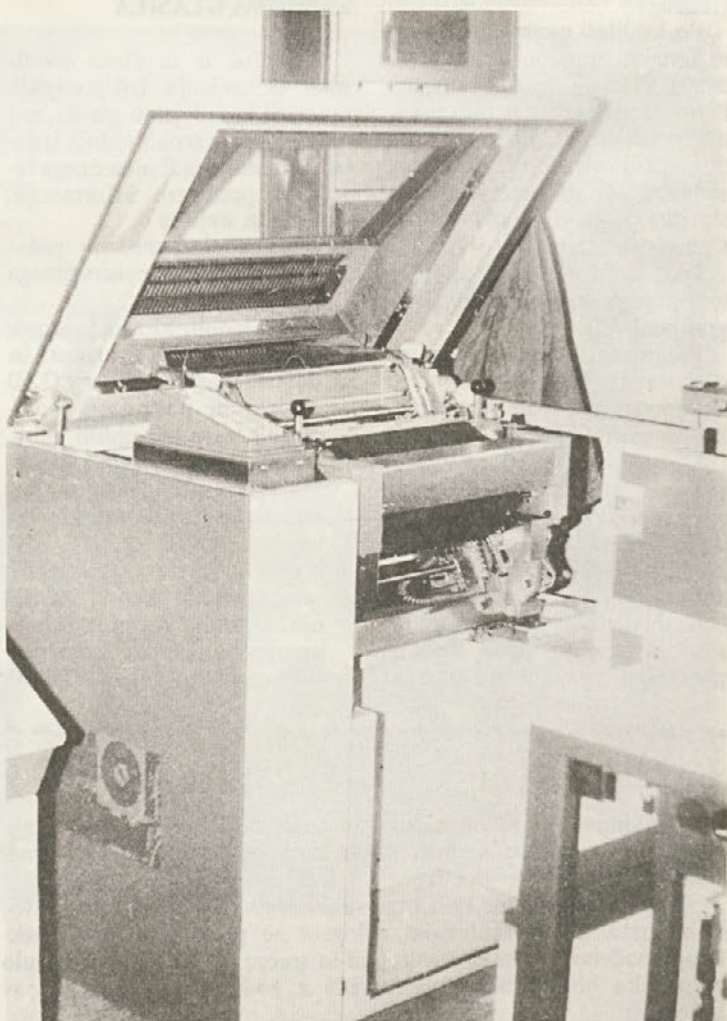
Seveda bomo z razširjenimi obdelavami izkoristili le del zmogljivosti računalnika. Z razvojem novih projektov moramo zagotoviti lažje delo strokovnim službam v temeljnih organizacijah in skupnosti skupnih služb.

Izredno pomembna naloga nas vseh je, da si s pomočjo računalnika zagotovimo podatke, na osnovi katerih bomo lahko sprejemali kvalitetnejše odločitve v organih samoupravljanja in vodenja podjetja.

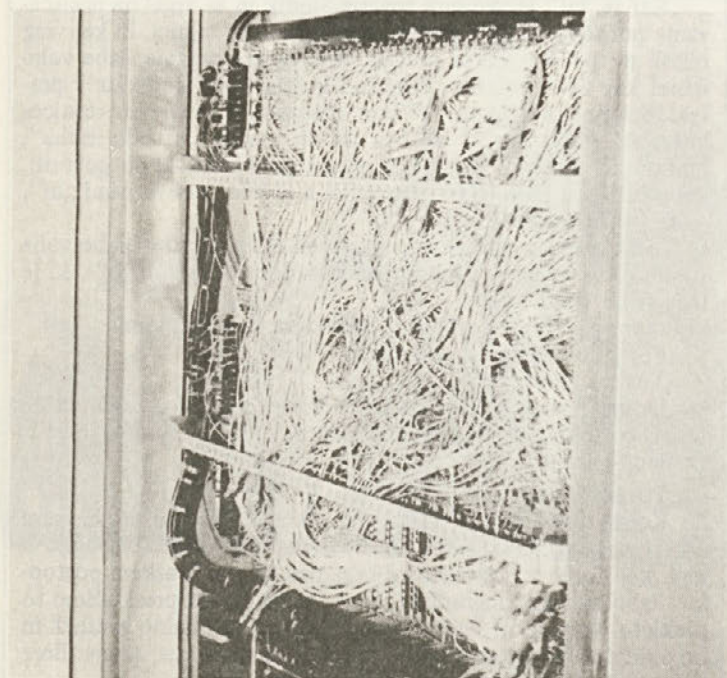
Toliko za danes. Kaj več o zmogljivostih računalnika in načrtih za uvajanje novih obdelav bomo spregovorili v naslednji številki glasila.

Za temi gumbi in lučkami se skriva vsa računalniška „logika“.

Iz človeku težko razumljivih šifer se tu pretvarjajo rezultati v tiskane besede in števila.

Če bi žice iz računalnika povezali bi njih dolžina segla do vseh naših TOZD.

Novoles 1.

Moški so lani tekmovali v enajstih, ženske pa v osmih športnih panogah. V nogometu in v odbojki so potekala tekmovanja skozi vse leto, saj so bila organizirana po liga sistemu, nastopajoči pa so bili razdeljeni v več skupin. Vsega skupaj se je iger udeležilo več kot 280 ekip oziroma 200 posameznikov, kar pomeni, da postajajo redna športna srečanja del vsakdanjega življenja vse večjega števila zaposlenih.

Tudi lani so bili organizatorji, to je komisija za šport in rekreacijo pri občinskem svetu Zveze sindikatov Novo mesto, zadovoljni z udeležbo v plavanju, atletiki, kegljanju, smučanju in v šahu, precej manj pa, denimo, s tekmovanji v streljanju, ki se jih je udeležilo od 42 prijavljenih ekip le 17. Tudi v namiznem tenisu, balinanju in crosu udeležba lani ni bila kdo ve kako spodbudna.

Tako kot drugod je tudi na območju Novega mesta štiti, da delo organizatorjev športne rekreacije v posameznih delovnih organizacijah še ni zaživelo v polni meri. Res pa je tudi, da je teh ljudi še vedno premalo in da v sredinah, kjer žive in delajo, še nimajo prave podpore.

REZULTATI

Ekipna uvrstitev — ženske: 1. Novoles (188 točk). 2. Tovarna

zdravil Krka (186), 3. Iskra Novo mesto (166), 4. SGP Pionir (123), 5. Industrija motornih vozil (115), 6. Novoteks, 7. Bolnice, 8. Skupščina občine Novo mesto, 9. Labod, 10. Ljubljanska banka, 11. Gorjanci in 12. Iskra Šentjernej.

Ekipna uvrstitev — moški: 1. IMV Novo mesto (358 točk), 2. Tovarna zdravil Krka (346), 3. SGP Pionir (311), 4. Iskra Novo mesto (301), 5. Novoles Straža (280), 6. Novoteks Novo mesto, 7. Garnizija JLA Novo mesto, 8. Železničar Novo mesto, 9. Društvo upokojencev, 10. Ela Novo mesto, 11. Dominvest Novo mesto, 12. Gorjanci—promet, 13. Gozdno gospodarstvo, 14. Novomontaža, 15. Bolnice, 16. UJV, 17. Kovinar, 18. Skupščina občine Novo mesto, 19. Industrija obutve, 20. Kremen Novo mesto in 21. Izobraževalni center tehničnih strok.

Naša želja

SREČNO, ZDRAVO, USPEŠNO — TE BESEDE SO BILE NEŠTETOKRAT IZREČENE MED PRIJATELJI, ZNANCI, SODELAVCI.

Silvestrovanje je že za nami in o vsem tem lahko le še premišljujemo. Vsak izmed nas je pričakal novo leto po svoje, s svojimi željami. Skupna želja vseh pa je, da bi bili v novem letu še uspešnejši, še bolj zadovoljni z delom in da bi dosegli cilje, ki smo si jih zadali že v lanskem letu, pa nas je prehitel čas ali pa zaustavile nepredvidene ovire. Ali nam bo novo leto prineslo vse, kar smo želeli sebi in drugim?

Vsi vemo, da se to leto ne bo veliko razlikovalo od lanskega. Malo se bomo postarali, nekajkrat se bomo zmotili v letnici pri pisanju. Le cilji, ki smo si jih zadali ob pričetku tega leta, so pred nami. Ne vemo, kaj nas čaka, kakšne bodo ovire, težave, ki nam bodo preprečile delovno vnetje, povezanost, ustvarjalnost.

Delovni dnevi v letu so si zelo podobni. Le zadnji delovni dan v letu 1977 se je nekoliko razlikoval od ostalih. V naši TOZD v Soteski je bilo zadnji dan prijetno novoletno vzdušje: sreča na obrazih delavcev, skromno novoletno okrožno delovno okolje in misel, da smo bili v preteklem letu dokaj uspešni in da smo zadovoljni z ustvarjenim v letu 1977.

Uro pred koncem delovnega časa smo se zaposleni zbrali v jedilnici, tam pa nas čakalo presenečenje. Z miz je dišala okusna pečenka, poleg tega pa še kozarček zlate kapljice — za dobro voljo.

Govor je imel direktor TOZD TPI in žaga Soteska. Poudaril je, da smo lahko zadovoljni z uresničnim planom in da se bomo v novem letu zavzemali za še večjo proizvodnjo plastificiranih iveric. Izrazil je željo vseh: da bi do sredine leta dokončali novo žago ter da bi uresničili naloge, ki nam jih nalaga zakon o združenem delu, spre-

jeli akte, ki bodo prinesli novosti v urejanju dohodkovnih odnosov v Novolesu. Če nam bo to uspelo, bomo še za korak bliže cilju, ki smo si ga zadali.

TOZD TPI in žaga Soteska želi v novem letu 1978 vsem

TOZD in DSSS mnogo poslovnih uspehov ter da se bi samoupravni in poslovni odnosi med TOZD še bolj krepili.

SLAVKA PETAN

Ob obletnici smrti Franceta Prešerna

Pred nami je obletnica smrti našega velikega pesnika, ki se je spominjamo vsi Slovenci. Le malo je ljudi, ki ne vedo, da je pred 129. leti, 8. februarja ob 7,30 zjutraj, po dolgi bolezni umrl doktor France Prešern.

Prešeren je bil čustven in plemenit človek, take so bile tudi njegove pesmi. Na Slovence in vse svobodoljubne narode je napravil velik vtis s svojimi deli, polnimi ljubezni, razočaranja in kljub vsemu vere v boljše, bolj pravično družbo.

Njegovo življenje še danes raziskujejo. V vsaki vrstici njegovih pesmi iščejo njegovo bit, ki je bila tako čustvena. Bil je človek močnih čustev, skoraj premočnih za takratno, za denarjem in slavo pehajočo se družbo.

Mnogo je naših pisateljev in pesnikov, ki so poskušali razjasniti lik Slovence kot človeka. V dobi Vodnika je slovenski narodni čut še nejasen in nezozoren. Tudi v Prešernovem času se slovenski narod v glavnem ne zaveda sebe in je apolitičen. Toda poetova misel in strast si želita v ljudskih množicah vsaj elementarne narodne zavesti, kateri sta polagali temelje v najširšem smislu. Prešernov patriotizem je docela zavesten in moderen, globoko humanističen. Hotel je prebuditi slovensko narodno zavest, ljubezen do domovine in čut za narodno čast.

Prešernova narodna zavest je dozorela do stopnje, da je mogel opredeliti tudi naše razmerje do bratske družine slovanskih narodov. Odklonil je opustitev slovenske samobitnosti in opredelil vztrajanje pri svoji narodnosti kot moralno dolžnost. Pri tem je goreč Slovan. Cela vrsta citatov bi lahko to dokazala. Njegovo slovanstvo je nemara res romantično, politično nejasno, je pa globoko prežeto s humaniz-

mom in se povsem sklada z njegovim vsečloveškim idealom o času: „Ko rojak prost bo vsak, ne vrag, le sosed bo mejak“.

Po Prešernovi smrti pa nismo Slovenci nikdar niti za trenutek pozabili najvišje Prešernove misli: „Žive naj vsi narodi...“. Skratka, osvobodilni boj je uresničil vse sanje velikih slovenskih mož o usodi naroda, ne da bi nam pri tem zasenčil njihovo človečansko misel bratstva in ljubezni med narodi; nasprotno, s svojim osvobodilnim bojem je postal slovenski narod borec za srečo vseh svobodoljubnih narodov sveta in si izbojeval med njimi častno mesto. Tako je NOB v svojem izpolnjevanju častitljivih izročil ne samo veliko politično in zgodovinsko dejanje, temveč tudi najvišje kulturno dejanje slovenskega naroda in znamenit mejnik v njegovi kulturni zgodovini.

Za dvig kulturne zavesti našega naroda in s tem tudi dvig njegovega ponosa in narodne zavesti je predsedstvo SNOS s predsednikom Josipom Vidmarjem in sekretarjem Borisom Kidričem izdalo 1. februarja 1945 odlok o proglasitvi dneva Prešernove smrti za kulturni praznik slovenskega naroda z utemeljitvijo: „Ta teden naj se začne ali sklene z dnevom Prešernove smrti, ki naj bo naš kulturni praznik. To naj bo velika javna manifestacija vsega kulturnega dela, od osnovne šole do univerze, od najmanjše prosvetne organizacije na vasi do najvišjega predstavništva našega prosvetnega življenja.“

Prešeren je osrednje žarišče in temelj naše kulture, zato naj postane obletnica njegove smrti naš kulturni narodni praznik.“

Kadrovske vesti

TOZD TSP: prišli: Danica BUCIČ, Zoran ZDRAVKOVIČ; odšli: Marjeta STROJIN (sporazum), Boris MURN (sporazum), Milka STOJIC (sporazum), Danica LONČAR (sporazum).

TOZD TVP: odšli: Marica NOSE (sporazum).

TOZD TDP: prišli: Alojz ŽUPEVEC, Marija KONCILJA; odšli: Rudi METELKO (samovoljno).

TOZD TPP: prišli: Jože KRUH, Zvonka BELE, Jože ZUPANČIČ, Marija SAŠEK, Momčilo VASILJEVIČ, Anton HECL, Albert HOSTAR; odšli: Vasilije GLIGOREVIČ (sporazum), Olga MOŽE (sporazum), Anton RAJK (izključitev).

TOZD ŽAGA STRAŽA: prišli: Stanislav PUGELJ, Vehbija OSMANOVIČ,

Marjan KOŠIR, Branko ĐURIČ (iz JLA); odšli: Avgust POGLAJEN (sporazum).

DSSS: prišli: Luka GORŠIČ, Dragica ZUPANČIČ; odšli: FRANC Erpič (sporazum), Trajko BEČIROVIČ (konec del. raz. za dol. čas).

TOZD TAP: prišli: Drago SAJE (iz JLA), Nebojša SOLAK, Franc MAJDE, Anton GLOGOVŠEK, Štefanija BORŠTNER, Jože KUŽNIK (iz JLA); odšli: Alojz BLAŽIČ (samovoljno).

TOZD TG: prišli: Pavla TOMAŽIN; odšli: Jože PAPEŽ (discipl. izkl.), Franc LEGAN (disc. izkl.).

METLIKA: prišli: Dragica GUŠTIN.

Tudi tvoj „ZA“ na referendumu v torek, 31. januarja, naj bo potrdilo, da smo se novolesovci v javni razpravi pravilno dogovorili.

ZAHVALA

Ob smrti dragega očeta

VINKA BOGATAJA

iz Gorenje vasi nad Škofjo Loko se iskreno zahvaljujem sindikalni organizaciji TSP in sodelavcem za podarjene vence in vsem, ki so mi izrazili sožalje. Vsem še enkrat iskrena hvala.

BERTA KULOVEC

IZREKA

Pri nas je pluralizem, vendar ne pluralizem političnih partij, temveč pluralizem samoupravnih interesov. To pa tudi pomeni, da imamo lahko tudi krizne probleme, in da najdemo tudi poti za njihovo reševanje brez večjih pretresov.

DR. VLADIMIR BAKARIČ,
član predsedstva SFRJ

Delavci svobodno odločajo o čistem dohodku, kar pa ne pomeni, da o njem odločajo anarhično in kakor hočejo od primera do primera, od situacije po posameznem periodičnem obračunu ali zaključnem računu, temveč v skladu z družbeno določenimi merili in kriteriji, ki jih opredeljujejo sami s samoupravnimi sporazumi z delavci v drugih temeljnih organizacijah. To, da delavci svobodno odločajo o čistem dohodku, tudi ne pomeni, da jim sedaj v okviru občin ali širših skupnosti lahko vsiljujemo svoje stopnje in proporce, ker je potem njihova svoboda samo v tem, da jih spoštujejo in izvajajo v praksi.

MILAN DRAGOVIČ,
član IK predsedstva
CK ZK Srbije

Zadnje dni decembra so nas obiskali predstavniki garnizije iz Novega mesta. Vodil jih je njihov komandant – polkovnik Rade Petrovič. Pripadniki naše armade so si proizvodnjo ogledali z zanimanjem.

Naše upokojenke so se želele fotografirati same.

Obe fotografiji, zgornja in spodnja, sta nastali v zadnjih dneh decembra. Zgornja je bila posneta v sejni sobi podjetja. Spodnja fotografija pa je nastala na Otočcu, kjer so bile podeljene jubilejske nagrade.

Ureja uredniški odbor: Bojan Bencik, Stanko Hodnik, Ana Košmerl, Jože Novinec, Igor Slak, Emil Trampuš, Martina Volf in Boris Vovk. Predsednik uredniškega odbora Franc Redek.

Glavni, odgovorni in tehnični urednik Vanja Kastelic. Izdaja delovna organizacija „Novoles“, lesni kombinat Novo mesto – Straža. Naklada 2250 izvodov. Stavek, filmi in montaža: ČZP DOLENJSKI LIST. Tisk: KNJIGOTISK Novo mesto. – Glasilo je oproščeno temeljnega prometnega davka na podlagi mnenja Sekretariata za informacije pri IS SR Slovenije št. 421-1/72 z dne 3. januarja 1974.